

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z powództwa A.G. i S.M.
przeciwko W. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś.
o należności związane z podróżą służbową, o ryczałty za nocleg,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 grudnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 16 czerwca 2016 r., sygn. akt IX Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów
kwoty po 1.350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem
zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu
kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C., wyrokiem z 4 lutego 2016 r., zasądził od pozwanej W. Spółki z o.o. w Ś. na rzecz powodów S.M. i A.G. po 32.415,35 zł tytułem zwrotu kosztów noclegu w podróży służbowej wraz z ustawowymi odsetkami szczegółowo opisanymi w sentencji orzeczenia.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód S.M. był zatrudniony u strony pozwanej od 8 października 2008 r. do 6 października 2014 r. Pracę wykonywał na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku kierowcy, w pełnym wymiarze

czasu pracy. Natomiast powód A.G. pracował u strony pozwanej od 18 listopada 2006 r. do 6 października 2014 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku kierowcy, w pełnym wymiarze czasu pracy. Obaj powodowie, w ramach wykonywania obowiązków służbowych, odbywali wspólnie, tym samym samochodem, podróże służbowe na terenie krajów Unii Europejskiej. W okresie od 1 października 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. powodowie odbyli ponad 200 noclegów za granicą.

Dobowe i tygodniowe okresy odpoczynku w trakcie podróży służbowych powodowie odbywali w kabinie samochodu. Z ustaleń Sądu pierwszej instancji wynika, że samochód, którym podróżowali powodowie, był wyposażony w dwa łóżka, lodówkę, oraz ogrzewanie postojowe, miał dużo schowków. Powodowie nigdy nie zgłaszali potrzeby nocowania w hotelu ani zastrzeżeń co do warunków w kabinie.

Sąd Rejonowy ustalił, że u pozwanego pracodawcy od 12 marca 2004 r. obowiązuje regulamin wynagradzania. Zgodnie z § 10 tego regulaminu w brzmieniu z 2004 r. należności pracowników z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.). W aneksie z 20 marca 2010 r. pracodawca zmienił treść § 10 regulaminu wynagradzania. Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu, pracownikowi w podróży służbowej poza granicami kraju przysługuje zwrot kosztów za nocleg w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym, w granicach ustalonego na ten cel limitu na nocleg w hotelu poza granicami kraju, określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. Z kolei w § 10 ust. 4 pracodawca na podstawie art. 77⁵ § 4 k.p. ustalił wysokość należności z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju (dieta i ryczałt za nocleg) w kwocie diety wynikającej z załącznika do rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2002 r. dla określonego kraju według stawki za dobę podróży służbowej. W razie nieprzedłożenia przez pracownika rachunku za nocleg, na podstawie art. 77⁵ § 4 k.p. dieta zagraniczna miała zostać pomniejszona

o kwotę ryczałtu za nocleg w wysokości 25% limitu za nocleg w hotelu, określoną w załączniku do wyżej wymienionego rozporządzenia z zastrzeżeniem, że wysokość należności z tytułu diety poza granicami kraju po uwzględnieniu wartości ryczałtu za nocleg nie będzie niższa niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Zarządzeniem z 1 maja 2010 r. prezes zarządu pozwanego pracodawcy zobowiązał kierowców samochodów przebywających w trasie do nocowania, jeżeli nie ma możliwości noclegu w hotelu lub miejscu do niego podobnym, w kabinie samochodu ciężarowego przystosowanej do tego celu, tylko i wyłącznie w miejscu do tego przeznaczonym, na parkingach wyposażonych w warunki socjalno-sanitarne. Zarządzenie to obowiązywało przy noclegu trwającym co najmniej 6 godzin.

W rozpoznawanej sprawie, zdaniem Sądu Rejonowego, nie sposób uznać, że pracodawca zapewnił powodom bezpłatny nocleg w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Sąd stwierdził, że samochód z miejscem noclegowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu. Chociaż samochód, którym poruszali się powodowie, był dobrze wyposażony, nie można uznać, że spełniał odpowiednie standardy „bezpłatnego noclegu”. Sąd pierwszej instancji powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w uchwale z 7 października 2014 r., I PZP 3/14 (OSNP 2015, nr 4, poz. 47).

Sąd Rejonowy zaznaczył, że chociaż art. 77⁵ § 4 k.p. odnosi się tylko do diet i przewiduje minimalną wysokość diety w postanowieniach prawa zakładowego, nie oznacza to, że pracodawca może w przepisach wewnątrzzakładowych ograniczyć wysokość innych należności z tytułu podróży służbowych, w szczególności ryczałtu noclegowego i przyznawać go na innych zasadach. Przeciwno takiemu twierdzeniu przemawia po pierwsze, że ustawa o czasie pracy kierowców gwarantuje pracownikowi (niezależnie u jakiego pracodawcy jest zatrudniony) określony przepisami wykonawczymi minimalny standard w zakresie należności z tytułu podróży służbowych, a po drugie, powyższe rozumowanie stoi w sprzeczności z

zasadami wyrażonymi w art. 9 § 2 k.p. i art. 18 k.p., z których wynika, że postanowienia regulaminów nie mogą być mniej korzystne niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych. W tej sytuacji, według Sądu pierwszej instancji, ukształtowanie w aneksie do regulaminu wynagradzania z 20 marca 2010 r. zasad wypłacania ryczałtu za nocleg w niższej wysokości niż to wynika z powołanych wyżej przepisów uznać należy za nieuprawnione. Pracodawca mógłby wyłączyć powyższe prawo (do ryczałtu) tylko w sytuacji, gdyby zapewnił kierowcy bezpłatny nocleg. W rozpoznawanej sprawie pracodawca nie zapewnił pracownikom takich warunków, a w związku z tym postanowienia regulaminu wynagradzania nie mogły skutecznie ograniczyć prawa do ryczałtu.

Ustalając wysokość ryczałtów należnych powodom, Sąd Rejonowy bazował częściowo na opinii biegłego z zakresu wynagrodzeń oraz na niekwestionowanych pod względem arytmetycznym wyliczeniach powodów.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w C. wniosła strona pozwana, zaskarżając wyrok w całości i wnosząc o jego zmianę oraz oddalenie powództw w całości i zasądzenie od powodów kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z 16 czerwca 2016 r., oddalił apelację.

Aprobując ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmując je za własne, Sąd drugiej instancji podkreślił, że wprowadzona przez pracodawcę aneksem z 20 marca 2010 r. zmiana regulaminu wynagradzania była, w porównaniu do przepisów pierwotnych regulaminu, niekorzystna dla pracowników. Zwrócił uwagę, że § 10 regulaminu w brzmieniu obowiązującym w 2004 r. odwoływał się do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Natomiast w aneksie wprowadzono regulację, która przyznała pracownikowi należności z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju w wysokości diety, która – co istotne – miała obejmować dietę i ryczałt. Pierwotnie zatem pracownicy pozwanego, zgodnie z regulaminem wynagradzania z 12 marca 2004 r., mieli

prawo zarówno do diety, jak i do ryczału, a w następstwie dokonanych zmian otrzymują jedno świadczenie, które obejmuje i jeden, i drugi element. Ponadto, jak zwrócił uwagę Sąd Rejonowy, pozwany nie wykazał zgodnie z art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p., aby aneks do regulaminu wynagradzania z 20 marca 2010 r., który przewidywał mniej korzystne warunki rozliczania podróży służbowej niż zasady obowiązujące wcześniej, został wprowadzony zgodnie z przepisami prawa. Stosownie do art. 241¹³ § 2 k.p. w związku z art. 77² § 5 k.p., jeśli regulamin wynagradzania zawiera regulacje mniej korzystne od dotychczasowych warunków zatrudnienia pracowników, wprowadzenie ich w życie wymaga zmiany treści indywidualnych stosunków pracy w drodze wypowiedzenia warunków pracy i płacy, ewentualnie zawarcia porozumienia zmieniającego.

W konsekwencji Sąd odwoławczy zgodził się z Sądem Rejonowym w części, w jakiej uznał za nieskuteczne wobec powodów wprowadzenie w aneksie do regulaminu wynagradzania z 20 marca 2010 r. mniej korzystnych regulacji, w szczególności w zakresie zasad wypłacania ryczału za nocleg. Zgodnie z przywołanymi przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, pracodawca może pozbawić pracownika prawa do ryczału za nocleg tylko w sytuacji, gdy zapewnia kierowcy bezpłatny nocleg.

Sąd odwoławczy, akceptując pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14 (OSNP 2014, nr 12, poz. 164), stwierdził, że zapewnienia powodom miejsca do spania w kabinie samochodu, nawet bardzo dobrze wyposażonej, nie można zakwalifikować jako zapewnienia bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r.

Kwoty, które były wypłacane powodom tytułem odbywanych podróży służbowych, nie obejmowały ryczałów za noclegi. Wbrew twierdzeniom apelacji, powodowie nie mieli także obowiązku wykazywania, że ponieśli jakiekolwiek koszty w związku z tym, że spędzali noclegi w pojeździe. W apelacji strona pozwana nie zakwestionowała w sposób skuteczny wysokości przyjętych przez Sąd pierwszej

instancji wyliczeń opartych częściowo na opinii biegłego z zakresu wynagrodzeń. Apelujący nie określił też, jakie według niego kwoty tytułem ryczałtu za nocleg przysługują powodowi ani nie zakwestionował konkretnej liczby noclegów ze wskazaniem miejsca i czasu, co pozwoliłoby Sądowi Okręgowemu na zweryfikowanie ostatecznych ustaleń Sądu Rejonowego.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w K. wniosła strona pozwana. Zaskarżając wyrok w całości, powołała jak podstawy kasacyjne naruszenie prawa materialnego: art. 8 k.p.; art. 18 § 2 k.p.; art. 77⁵ § 1-5 k.p. w związku z art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1155 ze zm.); art. 241¹³ § 2 k.p. w związku z art. 18 § 1 k.p. i art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p.; art. 14 ust. 1 ustawy o czasie pracy kierowców oraz art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego (Dz.U. UE L z 2006 r., poz. 102, s. 1); § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991). Dodatkowo strona skarżąca sformułowała zarzuty naruszenia przepisów postępowania: art. 233 § 1 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.

Strona skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w całości i orzeczenie co do istoty sprawy – zgodnie z żądaniem apelacji – oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego, w tym kosztach zastępstwa procesowego według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego, w tym kosztach zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, strona skarżąca powołała się na oczywistą zasadność skargi, która wynika z przytoczonych podstaw kasacyjnych, oraz na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, przedstawionego w formie pytania: „czy roszczenie o zwrot kosztów w wysokości

stwierdzonej rachunkiem hotelowym § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. 2002 r. Nr 236, poz. 1991 ze zm.) oraz w razie nieprzedstawienia rachunku za nocleg, ryczałt (§ 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, Dz.U. 2002 r. Nr 236, poz. 1991 ze zm.) przysługuje pracownikowi niezależnie od miejsca faktycznego spędzania noclegu w kabinie samochodu, czy też roszczenie powyższe jest uzależnione od faktycznego poniesienia przez pracownika tego kosztu”.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący, powtarzając powyższe pytanie, wskazał także na konieczność oceny prawidłowości wykładni art. 241¹³ § 2 k.p. w związku z art. 18 k.p. Argumentem za oczywistą zasadnością skargi miałoby być natomiast niezrealizowanie przez Sąd drugiej instancji funkcji rozpoznawczej i kontrolnej, przez przyjęcie ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji za własne, z pominięciem jakichkolwiek własnych rozważań, mimo zgłoszonego apelacyjnego zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wniesli o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz każdego z powodów kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest zwykłym środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w

sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący wyraźnie powołuje dwie okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Oceniając tezę o oczywistej zasadności skargi, należy przypomnieć, że z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, lecz także wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście występuje. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym – w jego ocenie – wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny oraz jego wzruszenia (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 19 lutego 2014 r., I PK 265/13, LEX nr 1646094). Strona skarżąca, wskazując na oczywistą zasadność skargi, odsyła do podstaw kasacyjnych, tymczasem przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz sformułowanie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie stanowią dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Nie jest dopuszczalne poprzestanie na odesłaniu

do podstaw kasacyjnych (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2015 r., III PK 151/14, LEX nr 1678968).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona skarżąca zarzuca niezrealizowanie przez Sąd odwoławczy funkcji rozpoznawczej i kontrolnej. Taki zarzut nie został jednak sprecyzowany i uargumentowany. W judykaturze przyjmuje się, że jeżeli sąd drugiej instancji w pełni podziela ocenę dowodów, której dokonał sąd pierwszej instancji, to nie ma obowiązku ponownego przytaczania w uzasadnieniu wydanego orzeczenia przyczyn, dla których określonym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. W takim wypadku wystarczy zdecydowane stwierdzenie, że podziela argumentację zamieszczoną w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji, w którym poszczególne dowody zostały wyczerpująco omówione, i traktuje ustalenia pierwszoinstancyjne jako własne. Nie ma również przeszkód, aby sąd drugiej instancji odwołał się także do oceny prawnej sądu pierwszej instancji, jeżeli w pełni ją podziela i uznaje za wyczerpującą (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lipca 2012 r., I CSK 72/12, LEX nr 1215604; wyrok Sądu Najwyższego z 11 września 2014 r., II PK 284/13, LEX nr 1590288).

Skarżący nie precyzuje, których zarzutów apelacji Sąd odwoławczy nie rozpoznał, czyli pominął je, a nie tylko ocenił sprzecznie z twierdzeniem apelującego. Dodatkowo, samo oparcie oczywistej zasadności skargi na zarzucie naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 233 § 1 k.p. jest niedopuszczalne w świetle art. 398³ § 3 k.p.c.

W tych okolicznościach należało przyjąć, że strona skarżąca nie wykazała, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona.

Przechodząc do drugiej przyczyny mającej uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, warto przypomnieć, że zagadnienie prawne, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ma mieć poważny, istotny i uniwersalny charakter. Powinno wywoływać zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne. Jest to zagadnienie, które nie zostało dotychczas rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, a jego rozstrzygnięcie jest konieczne zarówno do prawidłowego osądzenia konkretnej sprawy, jak i przyczyni się do rozwoju judykatury. Waloru

nowości nie posiada zagadnienie, które zostało już rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy.

Zagadnienie prawne przytoczone przez skarżącego sprowadza się do istoty ryczału, a mianowicie do przesądzenia czy roszczenie o ryczałt jest uzależnione od faktycznego poniesienia kosztów. W judykaturze wyrażono stanowisko, że istota ryczału, jako świadczenia kompensacyjnego, przeznaczonego na pokrycie kosztów noclegu, polega na tym, że świadczenie wypłacane w takiej formie z założenia oderwane jest od rzeczywistego poniesienia kosztów (bo się ich nie dokumentuje) i nie pokrywa w całości wszystkich wydatków z określonego tytułu (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14, OSNP 2014, nr 12, poz. 164 i przywołane tam orzecznictwo). Ryczałt przysługuje w razie nieprzedłożenia rachunku, taka sytuacja jest kwalifikowana jako koszt nieudokumentowany, który nie znajduje pokrycia w fakturze VAT czy też paragonie fiskalnym. Idąc dalej, taki nieudokumentowany koszt noclegu obejmuje nie tylko udostępnienie miejsca do spania, lecz także dostępu do pomieszczeń sanitarnych, zakupu i prania pościeli, sprzątania miejsca noclegu etc. (tak w wyroku Sądu Najwyższego z 21 lutego 2017 r., I PK 300/15, OSP 2017, nr 11, poz. 116). Pogląd ten współgra z tezami zawartymi w powołanej przez Sąd *meriti* uchwale z 7 października 2014 r., I PZP 3/14, w której stwierdzono, że w przypadku wypłaty ryczału jest bez znaczenia, czy i w jakiej wysokości pracownik poniósł koszty noclegu. Ryczałt przysługuje nawet wtedy, gdy kosztów tych faktycznie nie poniósł (ponieważ nocował np. u rodziny, przyjaciół, znajomych, którzy udostępnili mu nieodpłatnie możliwość noclegu w ich domu). Ryczałt nie przysługuje pracownikowi tylko wtedy, gdy to pracodawca zapewnił pracownikowi bezpłatny nocleg. Chodzi przy tym o zapewnienie noclegu w warunkach hotelu (motelu), a nie w dostosowanej do spania kabinie pojazdu.

Podsumowując, w świetle aktualnej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, ryczałt za nocleg przysługuje niezależnie od faktycznie poniesionych przez pracownika kosztów.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż strona skarżąca nie wykazała, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniana oraz nie

przytoczyła nowego, dotychczas nierozstrzygniętego, zagadnienia prawnego dotyczącego rozpoznawanej sprawy.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

as